สปสช.
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สถานการผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ความท้าทายและเจตจำนงค์

โดย
ทพ.อรรถพร ลิ้มปัญญาเลิศ
รองเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ที่มาและความสำคัญ

- เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและทางเลือกสำหรับผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย โดยคำนึงถึงความจำเป็นและคุณภาพบริการที่ผู้ป่วยจะได้รับ
- ใช้หลักการให้ประโยชน์ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง (Patient-centered care) ผู้ป่วยสามารถร่วมตัดสินใจเลือกวิธีการล้างไตกับแพทย์โดยคำนึงถึงเศรษฐานะ พยาธิสภาพของโรค ปัจจัยทางสังคม ความเหมาะสม

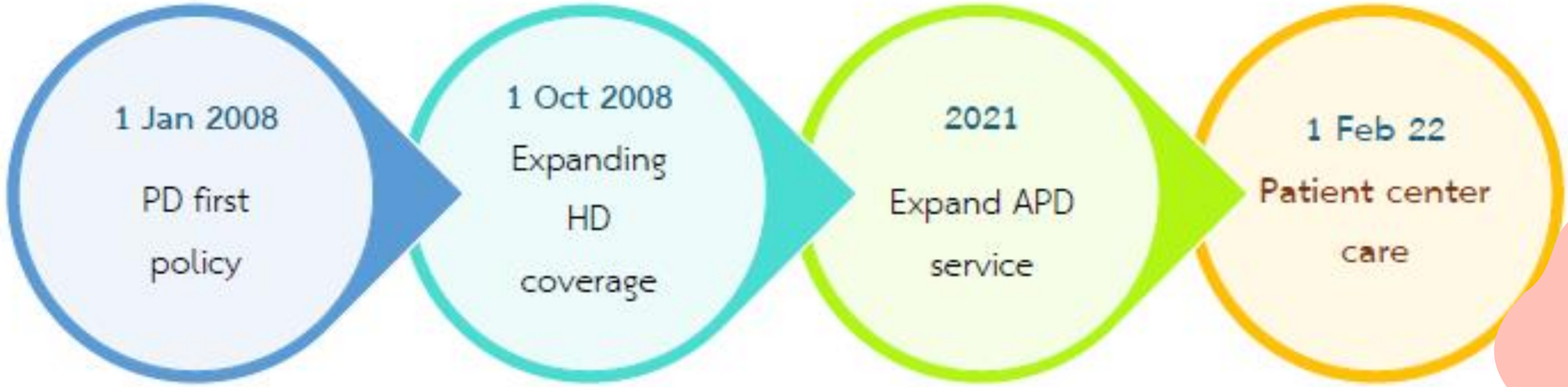

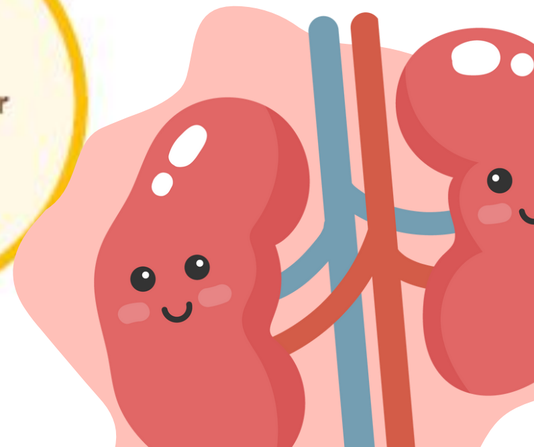

การบำบัดทดแทนไต Renal Replacement Therapy (RRT) เป็นการรักษาพยาบาลที่มีค่าใช้จ่ายสูง เกินความสามารถของครัวเรือนที่จะรับภาระได้ เพื่อให้เกิดระบบบริการที่มีคุณภาพ ให้บริการผู้ป่วยได้อย่างเป็นธรรม เกิดการใช้งบประมาณของประเทศที่มีจำกัดอย่างคุ้มค่า

1 ม.ค. 2551

PD first Policy

1 ต.ค. 2551

ขยายความคุ้มครอง HD

1 ต.ค. 2553

ขยายการให้ยา EPO สำหรับผู้ป่วยรายใหม่ที่ไม่มีสิทธิ

1 ต.ค. 2555

- ยกเลิกการร่วมจ่ายในผป.รายเก่า
- นโยบายการบูรณาการทดแทนไต 3 กองทุน

UHC

SSS

CSM BS

2564

นำร่องและเพิ่มบริการ APD

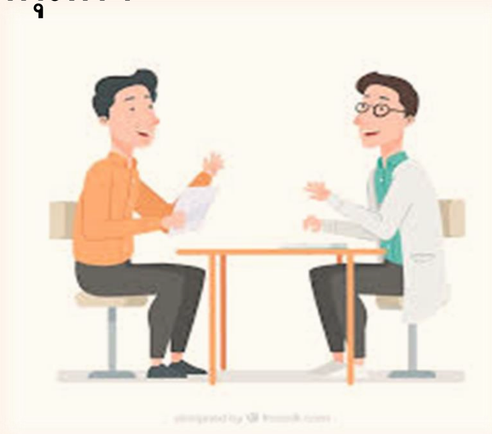

1 ก.พ. 2565

ผู้ป่วยสามารถตัดสินใจเลือกวิธีการบำบัดทดแทนไตร่วมกับแพทย์

คุ้มครอง CAPD, KT

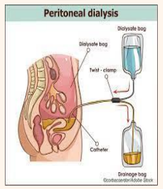

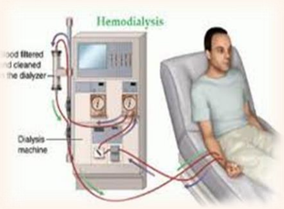

เปลี่ยนบันทึกข้อมูลผ่านโปรแกรม DMIS HD-UC ของ สปสช. ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2562

ภาพรวมการลงทะเบียนบริการบำบัดทดแทนไต (RRT Registration)

ข้อมูลล่าสุด ณ 24/3/2567 17:30:00

APD (ราย)	CAPD (ราย)	HD (ราย)	HD Selfpay (ราย)	KT (ราย)	Active Patients
3,367	13,645	59,810	315	2,752	79,884

จำนวนผู้ป่วย RRT จำแนกตามวันลงทะเบียน

สปสช.เขต: (All) | ช่วงปีที่ลงท...: Last 15 years

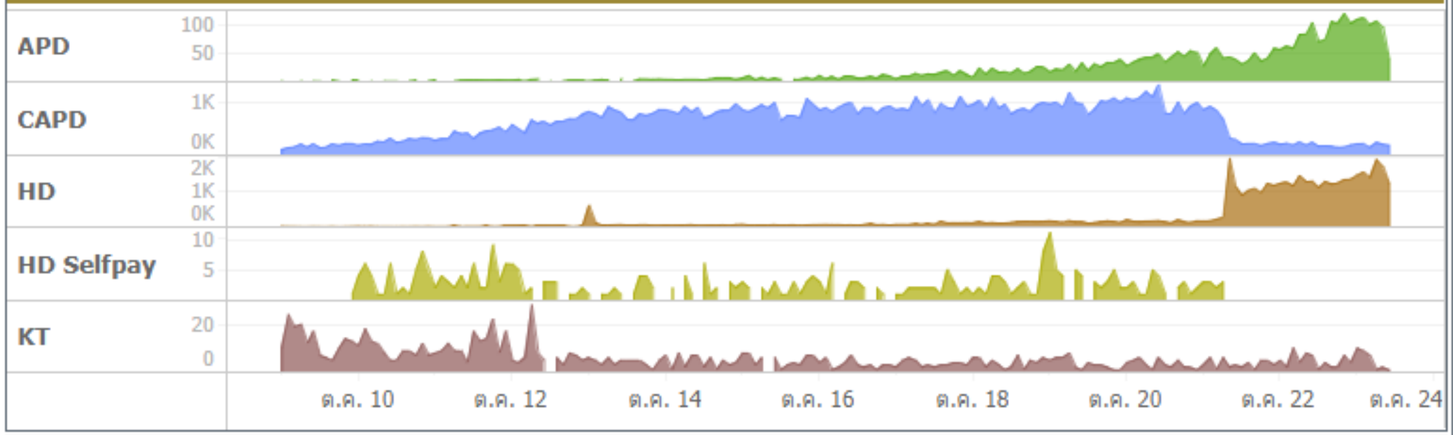

เขต	APD	CAPD	HD	HD Selfpay	KT	Grand Total
เขต 1 เชียงใหม่	612	1,925	6,441	123	235	9,336
เขต 2 พิษณุโลก	207	860	2,215	6	22	3,310
เขต 3 นครสวรรค์	79	551	1,775	2		2,407
เขต 4 สระบุรี	278	693	4,554	16	77	5,617
เขต 5 ราชบุรี	338	1,247	4,888	25	4	6,502
เขต 6 ระยอง	185	970	5,728	29	12	6,924
เขต 7 ขอนแก่น	240	1,106	5,338	19	370	7,072
เขต 8 อุดรธานี	254	1,172	5,584	17	33	7,059
เขต 9 นครราชสีมา	186	1,332	5,026	4	55	6,603
เขต 10 อุบลราชธ..	462	1,454	5,180	1	113	7,209
เขต 11 สุราษฎร์ธานี	193	1,230	2,643	11	14	4,091
เขต 12 สงขลา	194	654	2,244	9	48	3,149
เขต 13 กทม.	139	449	7,789	37	1,714	10,128
Grand Total	3,367	13,645	59,810	315	2,752	79,884

ภาพรวมการเปลี่ยนโหมดการรักษา (Shift Mode)

Shift No#: ครั้งล่าสุด

Mode ก่อนหน้า \ Mode ปัจจุบัน	APD	CAPD	HD	HD Selfpay	KT	Grand Tot..
APD			5		4	9
CAPD		182	10,332	3	728	11,245
HD		1,392	2,348	1	925	4,666
HD Selfpay		443	4,331	3	257	5,034
KT		25	275	31	14	345
#NewCase	3,367	11,619	42,551	277	838	58,647
Grand Total	3,367	13,645	59,810	315	2,752	79,884

Time on Therapy (months before change mode)

Mode ก่อนหน้า \ Mode ปัจจุบัน	CAPD	HD	HD Selfpay	KT
APD		64.60 63.00		24.25 13.00
CAPD		31.36 23.00	4.40 4.00	39.64 33.00
HD	6.42 1.00		14.00 14.00	34.45 23.00
HD Selfpay	12.25 5.00	32.72 23.00		21.62 15.00

จำนวนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่รับการบำบัดทดแทนไต (RRT) จำแนกตามวิธีฟอกไต

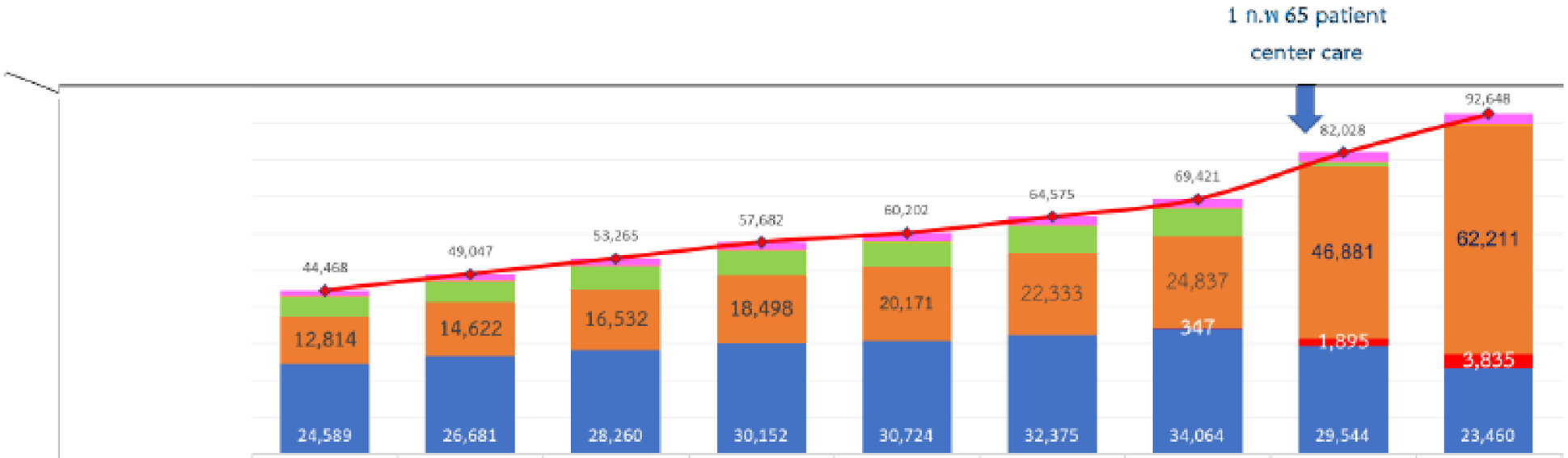

	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566
KTI	1,658	1,859	2,025	2,216	2,374	2,511	2,595	2,663	2,858
KT	185	202	209	218	225	198	110	174	284
HD Self pay	5,222	5,683	6,239	6,598	6,708	7,158	7,468	871	0
HD	12,814	14,622	16,532	18,498	20,171	22,333	24,837	46,881	62,211
APD							347	1,895	3,835
CAPD	24,589	26,681	28,260	30,152	30,724	32,375	34,064	29,544	23,460
RRT_Cumulative	44,468	49,047	53,265	57,682	60,202	64,575	69,421	82,028	92,648

ปี 2565 - 2566 จำนวนผู้ป่วยบำบัดทดแทนด้วยวิธีฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมเพิ่มขึ้น ในขณะจำนวนผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้องลดลง

ที่มา: รายงานระบบสารสนเทศผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง (CKD Web Report) http://ucapps4.nhso.go.th/CKDWebReport/main_indi.jsp ณ 12 ธ.ค.66 ประมวลผล 4 ม.ค.2567

งบประมาณไตและยอดใช้จ่าย ปีงบ 2563-2567 (ข้อมูลปี 67 ณ วันที่ 21 มี.ค. 67)

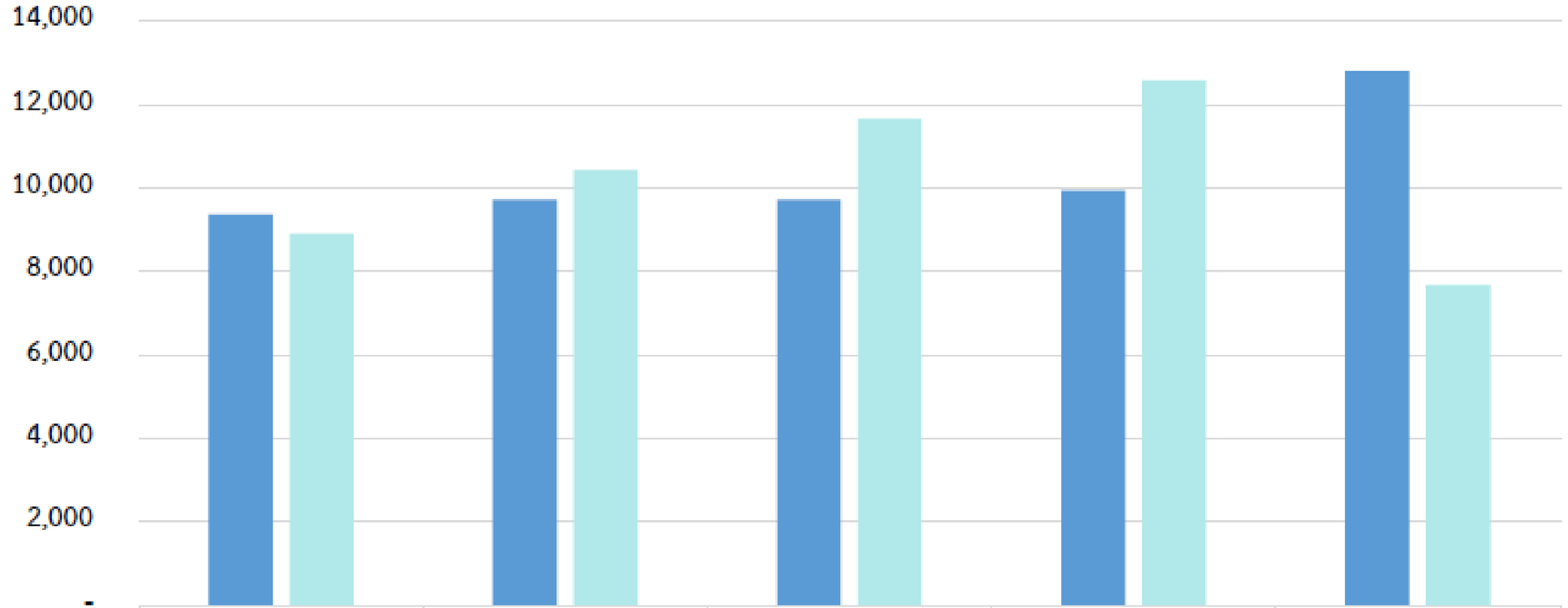

	FY2563	FY2564	FY2565	FY2566	FY2567
Budget (ล้านบาท)	9,375.41	9,720.28	9,731.34	9,952.18	12,807.30
Expenditure (ล้านบาท)	8,904.33	10,434.59	11,664.25	12,576.72	7,679.69

ที่มา: ข้อมูลจาก ระบบบริหารการเบิกจ่ายกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (Smart Money Transfer) และข้อมูลฝ่ายแผนและงบประมาณ

จำนวนผู้ป่วย HD แยกผู้ป่วยรายเก่า รายใหม่ และผู้ป่วย Shift mode

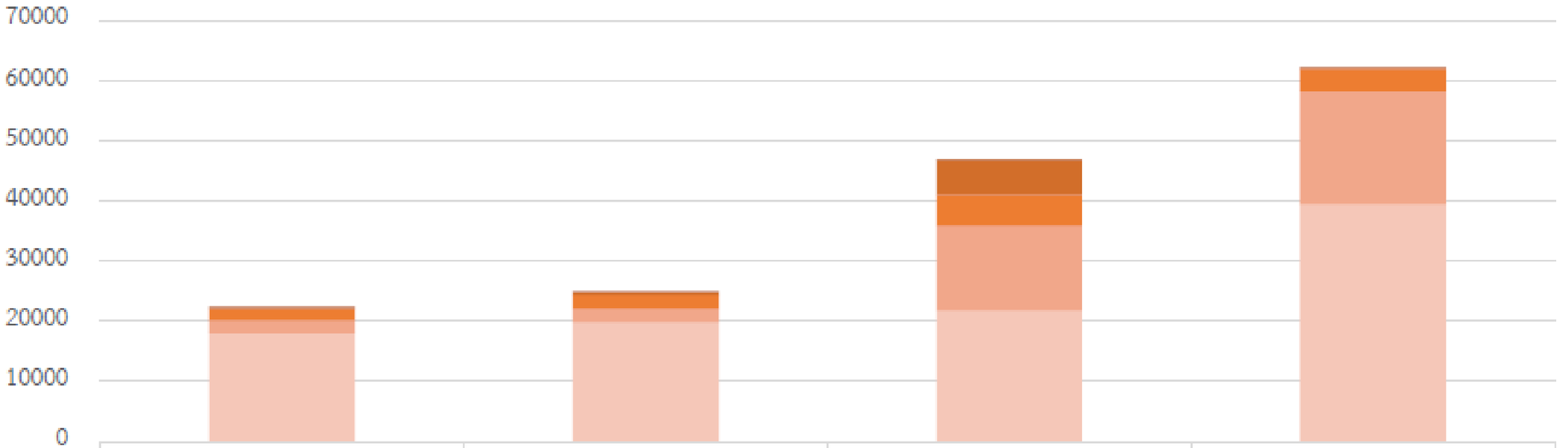

	FY2563	FY2564	FY2565	FY2566
From KT	33	35	75	70
From HD Selfpay	348	391	5770	155
From CAPD	1813	2235	5076	3762
รายใหม่	2143	2326	14144	18817
ยอดยกมา	17996	19850	21816	39413

ผู้ป่วยที่เพิ่มขึ้นในปี 2565/2566 ส่วนใหญ่คือผู้ป่วยรายใหม่

ที่มา https://ucapps4.nhso.go.th/CKDWebReport/main_rep.jsp# 31 ม.ค. 67

เป้าหมายการดูแลผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย (Ultimate goal)

การขับเคลื่อนคุณภาพ (Quality) การดูแลผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ด้วยการ

1. สนับสนุนให้ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง (Patient centered care) ในการตัดสินใจเลือกวิธีการรักษาร่วมกับบุคลากรทางการแพทย์ โดยคำนึงถึงพยาธิสภาพของโรค เศรษฐานะ ปัจจัยทางสังคม และค่าใช้จ่ายทางอ้อม
2. เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการดูแลผู้ป่วยและคุณภาพชีวิตที่ผู้ป่วยต้องการ (Quality of life)
3. โดยสนับสนุนเป้าหมายด้วยระบบบริการและระบบการเงินที่
    1) มีประสิทธิภาพ (Efficiency)
    2) มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Accountability)
    3) และทำให้ผู้ป่วยสามารถเข้าถึงการรักษาด้วยความเสมอภาค (Equity)

สปสช.
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

“การทำความดี เป็นสุขเสมอ”

หมอหงวน

นพ.สงวน นิตยารัมภ์พงศ์